

Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Ivan Mauser — predsednik, Franc Koporec — podpredsednik in člani: Marinka Farčnik, Slavka Rojina, Francka Hribar, Zlata Marjančič in Dušan Stiglic. Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XVII. — 1. 9. 1973 — Št. 8

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

tekstilec

IZ VSEBINE:

- Izvajanje stanovanjskih predpisov
- Osebni dohodki v juliju 1973
- O neizgledih v prvi polovici leta
- Ali so pokojnine vaših svojcev res ogrožene
- Bolj strokovno, bolj načrtno
- Kako doseči trajnost abstinence alkoholičarja
- Da bo varna vožnja z viličarji
- Nagradna križanka
- Pozdrav vojaka

Izvajanje stanovanjskih predpisov

Po doseženem in podpisanem samoupravnem sporazumu o izločanju finančnih sredstev za stanovanjsko gradnjo, je tudi odbor za stanovanjske zadeve našega podjetja imel v zvezi s tem precej dela.

Ze same priprave za pristopitev k samoupravnemu sporazumu konec preteklega leta so dale veliko dela, ker je bilo treba za preteklo obdobje analizirati reševanje stanovanjske problematike po številu rešenih prosičev in finančni udeležbi podjetja. Razen tega je bilo nujno v zadnjih mesecih preteklega leta na raznih sestankih in konferencah, ki jih je sklicala Skupščina občine Kranj ali pa Občinski sindikalni svet, uskladiti mišljenje delovnih organizacij za doseg tega sporazuma.

V letošnjem letu je bilo nujno prvenstveno izdelati in sprejeti perspektivni 5-letni program stanovanjske gradnje za obdobje 1971 do 1975, ki zajema analizo stanovanjske gradnje preteklih dveh let in predvideno gradnjo do leta 1975. Ta program je odbor za stanovanjske zadeve obravnaval na 11. seji, dne 1. 3. 1973 in ga je kasneje potrdil tudi delavski svet. Na omenjeni seji je odbor obravnaval tudi predlog začasnega statuta solidarnostnega stanovanjskega sklada, ki ga nam je poslal iniciativni odbor, da nanj damo svoje predloge in pripombe. V prejšnji številki Tekstilca je bilo ome-

njeno, da je bil, po doseženem samoupravnem sporazumu, imenovan iniciativni odbor z namenom, da pripravi vse potrebno in organizira delovanje samoupravne stanovanjske skupnosti. Poleg omenjenega statuta nam je iniciativni odbor poslal še predlog začasnega pravilnika o gospodarjenju in razpolaganju z združenimi sredstvi za usmerjeno in organizirano stanovanjsko gradnjo ter predlog o sestavi skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti, kar je naš odbor za stanovanjske zadeve obravnaval na 16. seji, dne 28. 5. 1973 ter k temu dal svoje pripombe in predloge. Na 17. seji, dne 15. 6. 1973, je odbor za stanovanjske zadeve obravnaval še začasni bančni pravilnik o posojilih za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo. Celoten material je temeljito predelala najprej strokovna služba, nato pa še odbor za stanovanjske zadeve, ki je dal iniciativnemu odboru svoje predloge in pripombe, vendar le-teh v celoti niso upoštevali, kar je bilo nemogoče zaradi različnih mnenj in tolmačenj v posameznih gospodarskih organizacijah.

Na osnovi doseženega samoupravnega sporazuma se sredstva za reševanje stanovanjske problematike v višini 6 % od bruto osebnih dohodkov že izločajo od 1. 1. 1973 dalje. Ena tretjina teh sredstev (2 %) se izloča v solidarnostni stanovanjski sklad, 3 % morajo vse gospodarske organizacije ob-

vezno oročati v kreditno banko in so ta sredstva namenjena za organizirano in usmerjeno stanovanjsko gradnjo, 1 % pa ostane gospodarskim organizacijam za prosto razpolaganje oziroma za plačevanje anuitet najetih kreditov v ta namen.

Sredstva v višini 3 %, ki jih gospodarske organizacije obvezno oročajo v banko, se po sedanjem pravilniku o gospodarjenju in razpolaganju z združenimi sredstvi za organizirano in usmerjeno stanovanjsko gradnjo lahko koristijo v višini 80 % za blokovo gradnjo (najemniška stanovanja in stanovanja na odkup — etažno lastništvo) ter 20 % kot krediti za individualno gradnjo. Iz letošnjih sredstev, oročenih v kreditno banko, znaša 20 % 5.000.000 dinarjev, morda bo nekaj več, vendar se to pred zaključkom letošnjega leta ne da točno ugotoviti.

Za razdelitev sredstev v višini 5.000.000 din kot kredit individualnim graditeljem stanovanjskih hiš je iniciativni odbor objavil razpis v Glasu Gorenjske dne 26. 7. 1973. Navedeni znesek je za celotno kranjsko občino, kar je resnično premalo z ozirom na takšno število graditeljev stanovanjskih hiš v kranjski občini. Kreditna banka je večje gospodarske občine pooblastila oziroma prosila za pomoč, da v njihovem imenu zbiramo prijave zainteresiranih za kredit in izvršimo ogled na terenu ter pripravimo celotno dokumentacijo, ki je potrebna za najetje dolgoročnega posojila. Na osnovi tega smo dali obvestilo na oglasnih deskah v podjetju in pričeli zbirati prijave. Do roka, to je 15. 8. 1973, ki smo ga okvirno določili v podjetju, se je prijavilo 63 zainteresiranih in prosijo kredit v skupnem znesku cca 3.600.000. Ker so bile med tem časom nekatere delovne enote na dopustu, se še vedno pojavi kakšen zamudnik. Iz tega je razvidno, da bi 3/4 vseh sredstev, namenjenih za individualno gradnjo stanovanjskih hiš, porabilo naše podjetje, kar je res nemogoče. To posebej zaradi tega, ker lahko pričakujemo, da je v Iskri enkrat več prijav in v Savi ravno toliko kot pri nas in navsezadnje, da ostala manjša podjetja in občino niti ne omenjamo.

Odbor za stanovanjske zadeve našega podjetja je na 18. seji, dne 6. 8. 1973, imenoval 3-člansko komisijo, katera je dolžna na terenu pregledati in popisati dejansko stanje na gradbišču posameznega prosičarja. Komisija bo po izvršenem ogledu s celotno dokumentacijo in obrazložitvijo prišla pred odbor za stanovanjske zadeve, toda kako bo odbor lahko pravično odločil, da bo prav za vse, res ne vemo, če skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti ali pa iniciativni odbor ne bo našel drugačne rešitve (dvomimo, da bo to sploh mogoče), morda v dodatnih sredstvih. Če le-teh ne bo, bo prav gotovo marsikdo razočaran. Za to ne bo kriva niti referentka, niti odbor za stanovanjske zadeve, niti banka. Vsota razpoložljivih sredstev je za celotno kranjsko občino vsekakor premajhna.

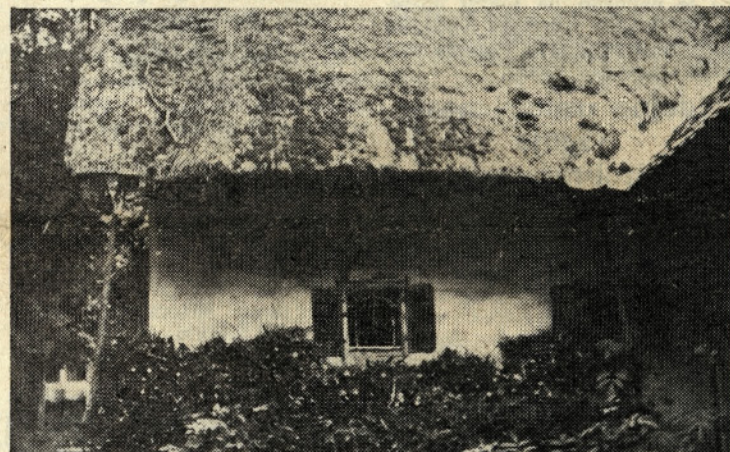
(Dalje prihodnjič)

T. R.

H. Francelj

Zakonca, oba zaposlena v našem podjetju, že 16 let stanujeta v tej — na pol porušeni hiši. S skromnimi dohodki in lastnim delom sta si pričela graditi novo hišo. S pomočjo podjetja (dodelitvijo kredita) si bosta rešila stanovanjski problem.

Primer težkih stanovanjskih razmer: delavka, ki preživlja onemogle starše brez dohodkov, stanuje v hiši s slavnato streho, ki je predvidena za rušenje. Za rešitev težkega stanovanjskega problema se je obrnila na podjetje za pomoč šele sedaj, ko ji je zmanjkalo denarja in moči za dograditev nove stanovanjske hiše, ki jo gradi. Hišo je zgradila do IV. faze s svojimi skromnimi osebnimi dohodki, prihranila pa je tudi na ta način, da je več kot 10 let delala za hrano pri kmetu.

Problem tudi za samska stanovanja

Do nedavnega smo imeli največje težave za reševanje problemov družinskih stanovanj, bodisi da je šlo za stanovanje v najem ali za odkup oziroma za dodelitev kredita za individualno gradnjo. V zadnjih dveh letih pa nastaja poleg naštetih tudi problem reševanja stanovanjske problematike samskih delavcev. Ker je v Kranju splošno pomanjkanje delovne sile, so začela podjetja sprejemati delavce iz drugih, industrijsko manj razvitih področij. Tako je prihod novih delavcev v industrijsko razvita mesta, kar velja tudi za Kranj, čedalje večji. Ni dolgo tega, ko smo imeli v našem samskem domu v Stražišču vedno na razpolago prosta ležišča na moški in ženski strani samskega doma. Zadnji dve leti pa je praktično vsekoli zaseden in je problem najti prazno ležišče. Tako morajo delavci, predvsem moški, čakati po nekaj mesecev, da pridejo na vrsto,

medtem ko smo lahko prej nudili ležišče, še preden se je delavec zaposlil v podjetju.

Običajno se vsak novi delavec za silo nastani pri kakšnem privatniku, tako da lahko pove, da ima stanovanje, ko se zaposli, pa se čez nekaj dni pojavi kot prosilec za stanovanje v samskem domu. Takoj, ko se sprostijo ležišča v delavskem domu, navalijo interese in zahtevajo ležišče. V letošnjem letu bomo začeli graditi prizidek delavskega doma in upamo, da bodo nova ležišča znatno omilila problem stanovanj za samske delavce. Seveda pa bomo morali eni kot drugi do tedaj potrpeti in se sprijazniti, da je treba tudi za ležišče v samskem domu čakati po vrstnem redu. Prednost imajo vsekakor delavci, ki so dalj časa zaposleni v podjetju, predvsem pa pridni delavci.

H. Francelj

Osebni dohodki v juliju 1973

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v podjetju je bil v mesecu juliju 1973 za 35,28 dinarjev višji od meseca junija in je znašal 2.052,92 dinarjev.

Izplačani osebni dohodek po delovnih enotah pa je znašal v povprečju na zaposlenega:

Predilnica I	1.778,36 din
Predilnica II	1.760,41 din
Tkalnica I	1.801,61 din
Tkalnica II	1.827,87 din
Plemenitilnica I	2.038,00 din
Plemenitilnica II	2.033,71 din
Gravura	2.321,15 din
VEO	2.337,12 din
uprava	2.462,34 din

Iz gornjih podatkov je razvidno, da znaša povprečni osebni dohodek v podjetju že preko 2.050 dinarjev in smo s tem že dosegli predvideno višino, ki je bila nakazana ob povišanju osebnih dohodkov od 1. 7. 1973 dalje. Pri tem moramo še upoštevati, da so imele delovne enote v tem mesecu kolektivne dopuste, le-ti pa se obračunavajo na osnovi povprečnega osebnega dohodka, doseženega v zadnjih 3 mesecih. Celotni rezultati povišanja osebnih dohodkov pa se bodo začeli vidneje odražati šele v mesecu septembru, ko bodo delovne enote normalno obratovala.

0 nezgodah v prvi polovici leta

Vse večja skrb delovnega kolektiva za življenje, zdravje in delovno sposobnost človeka se kaže v proizvodnih programih in nalogah ter njih izpolnjevanju. Izboljšujejo se delovni pogoji, vzporedno s tem se uvajajo sodobnejše varovalne naprave in ustrezna sredstva za osebno varstvo, vendar se zavedamo, da nevarnosti kljub temu obstajajo. Da bi nezgode povsem odpravili je nemogoče misliti; lahko jih samo preprečujemo, če si privzgojimo občutek in smisel za lastno varnost, za varno in smotrno organizirano delo na tako urejenem delovnem mestu, ki nam bo omogočalo tudi čim višjo storilnost.

Iz statističnih podatkov in analiz je razvidno, da se število nezgod v primerjavi z enakim lanskim obdobjem (prvih šest mesecev v letu), ni veliko spremenilo. Pri delu se je poškodovalo 36 oseb, na poti na delo oz. z dela pa 7, kar je en primer več kot v istem polletju lani. Zaradi poškodb je bilo izgubljenih 693 delovnih dni — manj kot preteklo

leto, predvsem zaradi nezgod na poti, ki so bile lažje značaja. To stane organizacijo finančna sredstva, ki niso ravno malenkostna. Statistika navaja, da znaša nadomestilo OD zaradi nezgod 47.466,68 ND (od tega je podjetje izplačalo 38.534,23 ND, ostalo pa socialno zavarovanje).

Pretežna večina obratnih nezgod nastaja iz vzrokov, ki so v neposredni povezanosti z udeleževanjem samega človeka. Na splošno je znano, da je povod za več kot 80 % nezgod prav osebni faktor.

Na prvem mestu je nepredvidnost delavcev na delu (12), potem pomanjkljivo vzdrževanje delovnih prostorov (6), slaba organizacija dela v skupini (4), nezadostna poučenost (2), prevelika naglica pri delu, pa tudi kršenje delovne discipline poškodovancev.

Poškodb na delovnih strojih je največ (16). Velikokrat se dogajajo nezgode tudi s strojnimi deli pri montaži (4) in z raznim drugim materialom (4), neobdelanim

lesom, deskami, zaboji (3), na delovnih poteh, prehodih in stopnicah (3), na napravah za mehanski prenos energije (2), prometnih sredstvih in v internem prometu (2).

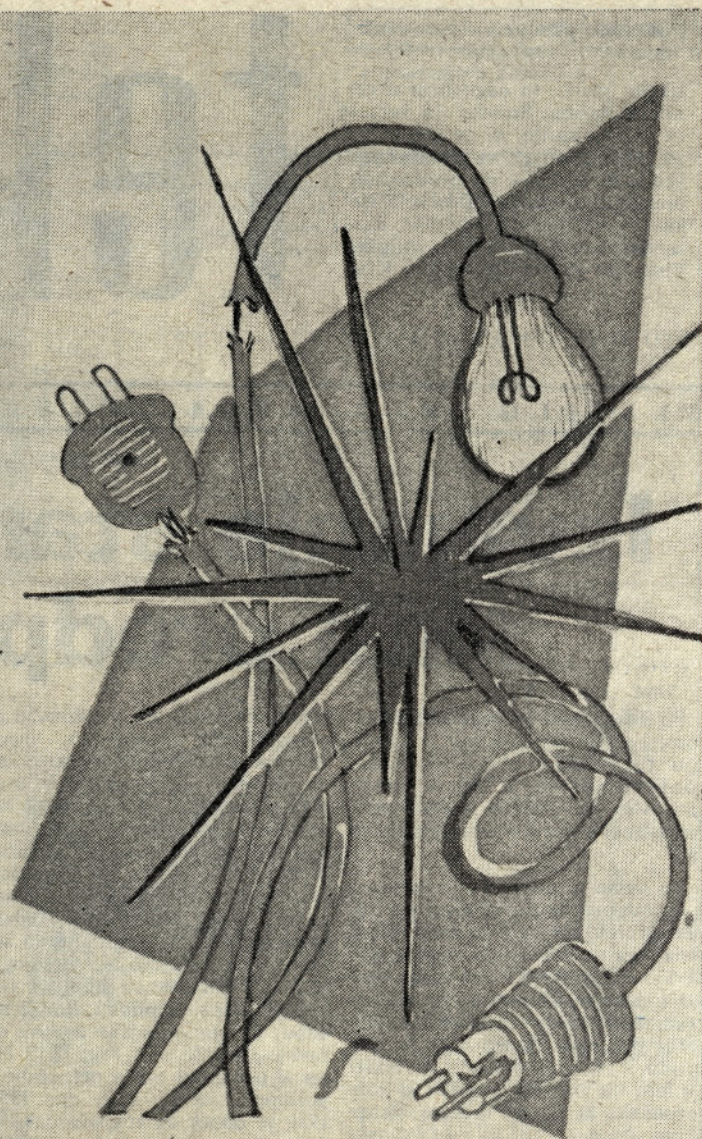
Pri načinih poškodb prevladujejo udarci ob predmete, ki padajo, polzijo ali se kako drugače premikajo (25); pri večini strojev je njih konstrukcija namreč tako izvedena, da sestavlja vrsto prenosnih elementov — jermenic, zobnikov, verižnih, vrtnih in tornih koles, ki so stalno v gibanju in jih ni moč popolnoma zakriti z varnostnim okrovjem. Sledijo udarci, ki povzročajo ureze, ubode in odrgnine (5), stisnjenje ob predmete in sorodni material (3), spodrslija in padci (3)...

Nesreče po dnevih v tednu in času: 10 nesreč se je zgodilo v torkih, 8 v četrkih, prav toliko v sobotah, ena manj v ponedelkih, po 5 pa v sredo in petkih.

Prvo uro delovnega časa smo zabeležili 13 nezgod, drugo in sedmo 7, tretjo 5, šesto 4, peto 3, osmo in četrto uro pa po 2 nezgodi.

Zanimiva je tudi primerjava števila nezgod po delovni dobi: ponesrečilo se je 13 ljudi, ki so zaposleni 20 do 30 let, 12 z delovno dobo 10 do 20 let, manj delavcev pa s krajšim časom zaposlitve.

Dolžnost vseh članov delovne skupnosti je, da posvetijo vso pozornost zgoraj omenjenim faktorjem, oz., da skušajo po svojih močeh prispevati k znižanju števila nezgod. Delo naj se zato opravlja v urejenem delovnem okolju z orodjem in napravami, ki so v brezhibnem stanju, oz., da ne predstavljajo nevarnosti za poškodbe. Vsi novosprejeti delavci, ki se tako ali drugače vključijo v delovni proces, morajo biti temeljito poučeni in seznanjeni o varnem delu ter o predpisih s področja varnosti. Organizacija hoče namreč ob sodelovanju vseh ljudi na delu preprečevati nezgode in tako doseči mesto, ki ji v naši samoupravni družbi pripada.

**Proč
s takimi priključki**

Akcijski program vzgojno varstvenih zavodov Kranj

V prejšnji številki Tekstilca sem v članku pod naslovom: »Naši otroci in varstvo« skušala prikazati problem naših delavcev glede varstva njihovih otrok. Vsi tisti, ki imamo otroke v vrtcih, pa zelo malo vemo o tem, kaj dela oziroma kako je otrok zaposlen v vrtcu v času naše odsotnosti. Prav to me je napotilo, da tokrat posredujem kratek povzetek Osnutka akcijskega programa Vzgojno varstvenih zavodov Kranj.

Idejna usmerjenost vzgoje in izobraževanja:

Vzgojno izobraževalni proces za obdobje do 7. leta starosti otrok bo potekal v nenehni skrbi za modernizacijo in učinkovitost dela v smislu vsestranskega oblikovanja otroka. To se bo uresničevalo z zastavljenimi socialističnimi vzgojnimi nalogami, z vnašanjem novih oblik in metod v naš vzgojno-izobraževalni proces, obenem pa se bo tudi dopolnjevalo učno-vzgojne pripomočke. Nove oblike dela, ki uresničujejo zahtevo po individualizaciji, pa bo vsaka vzgojiteljica izkoriščala v največji meri. Delo se bo usmerjalo tako, da bo v čim večji meri izražena otrokova aktivnost.

Otroke se bo navajalo na pravičen odnos do dela, do skupne imovine, do sotovarišev in do odraslih in starejših oseb. Navajali jih bodo na kulturno obnašanje na cesti in v prostoru in vnašali v vsakodnevne vzgojne naloge tudi prometno vzgojo.

Dojenčkom se bo zagotovilo pogoje za normalen razvoj vsega njegovega organizma in poskrbelo se bo za pravočasno aktivizacijo njegovega živčnega sistema ter skladnost med njegovim telesnim in duševnim razvojem. Zagotovilo se jim bo skrbno nego, pravilno prehrano in potreben počitek ter bivanje na svežem zraku. Vzbujači in razvijali bodo dojenčkovo aktivnost, mu pomagali, da se postopno osamosvoji, da aktivno spoznava najožje okolje, da spregovori in da v pogovoru nenehno napreduje. Oblikovali bodo prve otrokove individualne posebnosti in preprečevali razvoj negativnih. Dojenčka se bo postopno vključevalo v kolektiv.

Nosilci vseh teh nalog so vzgojno in medicinsko osebje in aktivisti: starejših oddelkov, srednjih oddelkov, mlajših oddelkov, najmlajših oddelkov, medicinskih sester in otroških negovalk ter pomožnih vzgojiteljic — varuhinj.

Za čimboljše idejno usmerjenost vzgoje bo zavod organiziral predavanja in razgovore.

Organiziralo se bo sodelovanje s starši kot stalno obliko dela pri odpravljanju dvotirnosti vzgoje in kot pomoč staršem pri vzgoji njihovih otrok. V ta namen bodo organizirali:

- zbor staršev v vsakem vrtcu
- vsaka vzgojiteljica tri oddelčne roditeljske sestanke
- govorilne ure enkrat mesečno
- individualne razgovore
- proslava za Dan žena in ob zaključku šolskega leta (mala šola)

Izenačevanje pogojev za šolanje

V popoldanskem času bodo občasno vključevali v vrtec predšolske otroke, ki niso v rednem varstvu zaradi pomanjkanja kapacitet. Tako se bo tem otrokom nudilo vsaj del družbene vzgoje.

V vrtcu se bo sprejemalo otroke iz ekonomsko šibkih družin in tiste, ki jim dom ne daje prave vzgoje, pri tem pa se bodo upoštevali tudi starši oz. njihovi otroci, ki zaradi širšega družbenega interesa ne morejo zapustiti delovnega mesta zaradi neurejenega varstva.

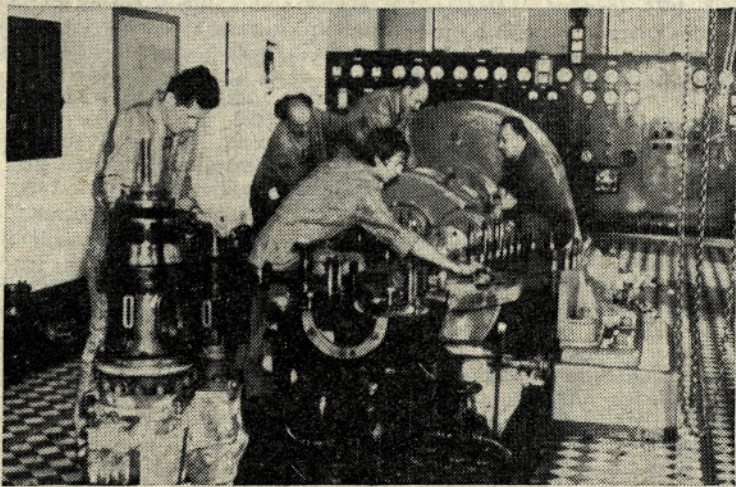
Se naprej bo urejen sistem diferenciranega plačevanja oskrbnine v dogovoru in sklepah TIS-a oz. Sveta za otroško varstvo, ki to dejavnost financira.

Otroke, pri katerih se bo opazilo, da so duševno in telesno moteni, bodo napotili na posvet v Vzgojno posvetovalnico.

Vzgojiteljice bodo vodile male šole, ki jih bodo organizirale osnovne šole.

Iz vsega navedenega lahko vidimo, da je program široko zasnovan in da se kaže težnja po čim kvalitetnejši vzgoji in varstvu naših otrok. Ne smemo misliti, da oddamo otroka v vrtec samo zato, da je 8 ur pod nadzorstvom, temveč moramo sodelovati z vzgojiteljicami in tako sebi kot njim pomagati, da bo naš otrok duševno in telesno homogeno napredoval z našo in tujo — to je vzgojiteljsko pomočjo.

Anka Rupnik-Diez

Med tem, ko je bila večina članov kolektiva na dopustu, so imeli v kotlarni remont kotla in turbine.

Ali so pokojnine vaših svojcev res ogrožene

Skupnost pokojninskega in in-SRS prvič pristala na nestvarno validskega zavarovanja v Sloveniji odgovarja na to vprašanje: »Ne, če bomo skupaj poskrbeli zanje, Ne, če bomo zanje še naprej pripravljali prispevati toliko, kot rabijo, da bi v miru preživel jesen svojega življenja. Ne, če jim ne bomo skušali jemati njihovih pravic, da bi razbremenjevali gospodarstvo.«

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji je vsako leto, pa tudi letos, programirala potrebna sredstva, ki naj bi ji omogočila izpolnjevanje z zakoni naloženih dolžnosti. Svojih programov pa ni mogla uresničiti. V letu 1971 je na zahteve tedanjega izvršnega sveta skupščine

znižanje prispevne stopnje, ki naj bi po svečanih zagotovilih trajalo le eno leto. Od tedaj je poslovala deficitno, vendar je lahko razliko krila iz svojih rezerv. Ob takih finančnih politikah republike Slovenije so se rezerve pokojninskega zavarovanja manjšale. Leto 1970 so bile 20,3 % letne porabe, leta 1971 17,7 %, leta 1972 14,4 % in letos na začetku leta 8,1 %. Konec letošnjega leta rezerve ne bo več poslovanje pa bo zato nezakonito!

Za normalno poslovanje brez tujih kreditov potrebuje sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja rezervo v višini približno 15 % letne porabe, ker se mora kreditirati do 40 dni in pokrivati sezonska nihanja pri izplačilih. Tak rezerva je potrebna za stalna obratna sredstva in za tekočo valorizacijo pokojnin do meja, ki jih predpisuje pokojninska zakonodaja.

Dohodki skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji se zbirajo po 12,7 % stopnji od bruto osebnih dohodkov. Ta izvirni priliv dosega le 90 % letošnjih izdatkov, zato je razumljivo, da so za poslovanje v letošnjem letu potrebni čedalje večji krediti. V juniju mesecu si je morala skupnost izposoditi že 200 milijonov dinarjev ali dobri dve tretjini svoje mesečne izplačilne mase, tako da je julija prvič v svoji zgodovini poslovala ves mesec s tujimi izposojenimi sredstvi in da ne bo prišla na pozitivni saldo poslovanja. To pa pomeni, da bo treba za izplačevanje pokojnin prvič angažirati tudi denarna sredstva republike Slovenije, saj banka po

lastnih pismenih izjavah ne sme in ne more dajati takih kreditov.

Rešitev problema vidijo vsi poznavalci razmer: (Informacija izvršnega sveta skupščine SRS od 10. 5. 1973 — podpisan Pavle Gantar; Zapisnik SDK o opravljeni kontroli 5. 4. 1973; Pismo SPIZ skupščini SRS 20. 3. 1973 in pismo SPIZ zvezni skupščini 10. 5. 1973) v povečanju izvirnih dohodkov do mere, ki bi omogočila skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da bi poslovala brez izgub, dokler si ne obnovi rezerve na ravni 15 % letne porabe. Za take izvirne dohodke bi bila potrebna 13,84 % stopnja od bruto osebnih dohodkov ali pa bi bil potreben kak drug vir v isti višini. Zato bo po vsej verjetnosti v zadnjih letošnjih mesecih morala skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja tako stopnjo tudi uveljaviti!

Navidezno izgleda to kot povečanje obremenitve gospodarstva, vendar mora že sedaj Ljubljanska banka dajati skupnosti visoka posojila, da sploh lahko izplačuje pokojnine, s tem pa jih posredno od vzema gospodarstvu in na tak način že sedaj obremenjuje gospodarstvo. Gre torej le za to, ali je ta obremenitev neposredna in s čistimi računi, ali pa je posredna in z zamegljenimi računi!

In ne nazadnje! Kakršne pravice boš sedaj priznal in kolikor boš sedaj pomagal uresničiti svojcem, take boš užival na starost tudi sam...! Bolj kot kjerkoli drugje velja v zavarovanju obrnjen pregovor »Danes tebi, jutri meni!«.

(Iz informacij Republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije)

Bolj strokovno, bolj načrtno!

Ob celovitem razmišljanju o današnjih in jutrišnjih potrebah človeka, tako na njegovem delovnem mestu kot tudi v njegovem prostem času, zavzema telesnokulturna oziroma rekreacijska dejavnost pomembno mesto. Prav je, da se zavzemamo za boljšo in učinkovitejšo šolsko telesno vzgojo, saj vemo, da so odločilnega pomena za življenje posameznika navade, ki si jih je pridobil v mladosti. In prav bi bilo tudi, da posvetimo izdatnejšo skrb telesnokulturni dejavnosti zaposlenih. Tako zaradi osebnega razvoja in počutja slehernega posameznika kot tudi zaradi njegove delovne sposobnosti in produktivnosti.

Res je sicer, da športno rekreativna dejavnost v delovnih organizacijah iz leta v leto napreduje. Posebno v tistih kolektivih, ki načrtno in kontinuirano skrbijo za to področje dejavnosti. Aktiven oddih in tekmovalna dejavnost zaposlenih zajemata vsako leto več ljudi, kar je rezultat privlačnejših organizacijskih prijemov in tudi sodobnejše vsebine dela.

Res je tudi, da so v številnih delovnih organizacijah posebne komisije za šport in rekreacijo z domiselnimi organizacijskimi oblikami in privlačnimi dejavnostmi pritegnile v vrste ljubiteljev aktivnega oddiha že precejšnje število zaposlenih. Komisije in posamezniki, ki so zadolženi za aktiven oddih delavcev, organizirajo in skrbijo tudi za sodelovanje na najrazličnejših sindikalnih športnih tekmovanjih. Ta tekmovanja predstavljajo že v številnih primerih najbolj množične športne prireditve pri nas in se v organizacijskem in kvalitetnem pogledu lahko kosajo z našimi prireditvami na najvišji ravni.

To so vsekakor razveseljiva dejstva, ki jih ne moremo prezreti. Žal pa veljajo le za manjši del naših delovnih organizacij. Po vsej verjetnosti namreč niti v vsakem tretjem kolektivu ne skrbe za organizacijo aktivnega oddiha svojih zaposlenih. Za večino delovnih organizacij še vedno velja, da so aktivne na telesnokulturnem področju

le občasne in kampanjskega značaja.

Kljub nekaterim uspehom, ki jih beležimo na področju oddiha in rekreacije delavcev, z doseženimi rezultati torej še vedno nismo zadovoljni. Zato ne, ker več kot polovica zaposlenih še vedno nima možnosti aktivnega oddiha v svojem prostem času, ker številne delovne organizacije še vedno zanemarjajo skrb za rekreacijo delavcev, ki bi morala postati sestavni del poslovne politike slehernega kolektiva.

Dokazov, da je telesno krepak in psiho-fizično sproščen človek na delovnem mestu učinkovitejši od onega, ki mu je redno športno udejstvovanje tuje, je namreč več kot dovolj. Tako pri nas kot v tujini, kjer so v prizadevanjih po premišljenem koriščenju prostega časa ponekod že znaten korak pred nami.

Posebno zgovorne so številke oziroma analize o bolezenskih zostankih z dela. Brez izjeme namreč drži, da ljudje, ki se redno ukvarjajo s športom, veliko manj izostajajo z dela v primerjavi s tistimi, ki ne poznajo aktivnega oddiha v svojem prostem času. Analiz oziroma podatkov, ki govorijo o tem, imamo tudi pri nas veliko.

V večini primerov bi bila prizadevanja kolektivov na področju aktivnega oddiha in rekreacije precej bolj uspešna, če bi imele delovne organizacije premišljen program dela. Bolj kot doslej bi morale namreč delovne organizacije v prihodnje podpirati in nuditi materialno pomoč predvsem tistim dejavnostim, za katere vlada med zaposlenimi največji interes in katere so delavcem tudi najbolj dostopne.

Morale bi tudi proučiti, kaj je smotno podpirati in kaj ni, kje se bodo vložena sredstva obrestovala in kje ne. Če bo kolektiv uspel v tem, da bo imel sleherni delavec, ne glede na dohodke in ne glede na spol, resnično vse možnosti rednega udejstvovanja vsaj v eni ali dveh športnih panogah, potem bo dobro opravil svoje poslanstvo na področju telesnokulturne dejavnosti.

Kako doseči trajnost abstinence alkoholika

Poenostavljena shema začetka, poteka in konca alkoholne bolezni je dokaj preprosta. Najprej je navada, ki sčasoma okvari možgane in zato nastopijo izguba kontrole ter psihična in fizična odvisnost. Hkrati pa se odvija tudi telesni, duševni in socialni propad. Zdravljenje pa vse to pretrga. Alkoholik se stremi, uredi in je kot zdravljen alkoholik enak vsakemu zdravemu človeku. Tak je do tedaj, dokler ponovno ne poskusi alkohola oz. kot temu pravimo strokovno: dokler ne napravi recidive. Zdravljenje namreč ne more napraviti iz nekdanjega alkoholika zmernega pivca in za zdravljenega alkoholika obstajata le dve možnosti: ali abstinence ali alkoholizem.

Klinično iztreznitev je lahko doseči. Sledi ji lahko huda abstinence kriza, v tem času rabi bolnik nadzorstvo in zdravniško pomoč. Kriza mine in sedaj je nekdanji alkoholik trezen in urejen. To je pogoj za začetek zdravljenja. Bolnika, ki smo ga vinjenega in bolnega zaradi abstinence krize zadržali v bolnici, moramo sedaj pridobiti za zdravljenje. Pravimo, da ga moramo motivirati. Jasno je, da vinjenega človeka nima smisla spraševati, če se želi zdraviti. Toda po iztreznitvi in ko kriza mine in je bolnik trezen in urejen, tedaj moramo to storiti. Pa je res urejen?

Ob tem vprašanju se prične odvijati ves splet akcij, dogovorov, pogovorov, čustvenih vzburjenj — končni cilj teh dogajanj pa je trajna abstinence. Trajnost abstinence pa je odvisna od mnogih činiteljev, ki se pojavljajo v času zdravljenja. Vsa ta dogajanja pa

Skratka, pri načrtovanju delovnega programa bi morale imeti delovne organizacije pred očmi v prvi vrsti interes zaposlenih in "po drugi" plati objektivne možnosti. Pri tem ne mislimo samo na materialne, te so namreč v precejšnji meri odvisne od kolektiva samega, temveč tudi na geografske, vremenske in druge. Razumljivo bo izhajal načrt dejavnosti v kolektivu tudi iz narave dela zaposlenih. Zato je prav, da sodeluje pri izdelavi programa aktivnega oddiha kar najširši krog strokovnjakov, od organizatorja rekreacije pa tja do obratnega zdravnika,

psihologa, organizatorja proizvodnje itd.

In končno: prav bi bilo, da bi delovne organizacije sestavljale svoje delovne programe na športnem področju skupno oziroma v sodelovanju z ostalimi nosilci telesne kulture v občini. To je z občinskimi zvezami za telesno kulturo, s športnimi društvi, telesnovzgojnimi društvi Partizan in drugimi. Tudi na področju skrbi za rekreacijo zaposlenih bo potrebno namreč vse bolj misliti na združevanje moči. Tudi to področje dejavnosti zahteva načrtno, strokovno in kontinuirano delo!

(Iz Delavske enotnosti)

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

V sodelovanju z Ekonomsko fakulteto v Ljubljani

RAZPISUJEMO

vpis v poslovni oddelek Ekonomske fakultete, za Gorenjsko regijo, za I. in II. stopnjo, v šolskem letu 1973/74.

Pogoji za vpis in organizacijo študija so razvidni iz priloženega prospekta Ekonomske fakultete.

Novost pri pogojih vpisa je v letošnjem šolskem letu v tem, da se lahko v I. letnik EF vpišejo občani, ki imajo dokončano katerokoli srednjo šolo (ne samo gimnazijo ali ESS). Možnosti vpisa se tako zelo povečujejo.

V letošnjem šolskem letu tudi prvič vpisujemo izredne študente v II. stopnjo. Absolventi I. stopnje šol, ki so navedene v prospektu, bodo imeli tako možnost izrednega študija po predmetih tudi za II. stopnjo. Pogoji za pridobitev visoke izobrazbe so zato ugodnejši.

Z Ekonomsko fakulteto sodelujemo že štiri leta. Rezultati izrednega študija, ki smo jih v tem času dosegli, so vzpodbudni. Šolanje v Kranju je za študente ugodno, ker se jim ni treba voziti v Ljubljano, predavanja so enkrat tedensko, program šole se izvaja po predmetih. V pripravi za izpite pomagamo študentom z inštrukcijami, dopolnilnim delom in nasveti.

Stroški šolanja, ki so navedeni v prospektu so vpisnina in prispevek fakulteti. Celotna šolnina za tri šolska leta (kakor so predavanja razporejena) znaša za eno stopnjo (I. ali II.) 6.000 N dinarjev in se v skupini v Kranju lahko vplača v 30 obrokih, po 10 obrokov na leto.

Prosimo direktorje, strokovne službe oziroma posameznike, ki so v delovni organizaciji odgovorni za izobraževanje, da z razpisom seznanijo zaposlene delavce, predvsem pa še tiste, za katere sami menijo, da bi se glede na delo, ki ga opravljajo, morali vključiti v študij na Ekonomski fakulteti.

K prijavi je treba predložiti:

- rojstni list,
- zadnje šolsko spričevalo,
- potrdilo o zaposlitvi,
- kolek za 2 N din,
- 2 slike.

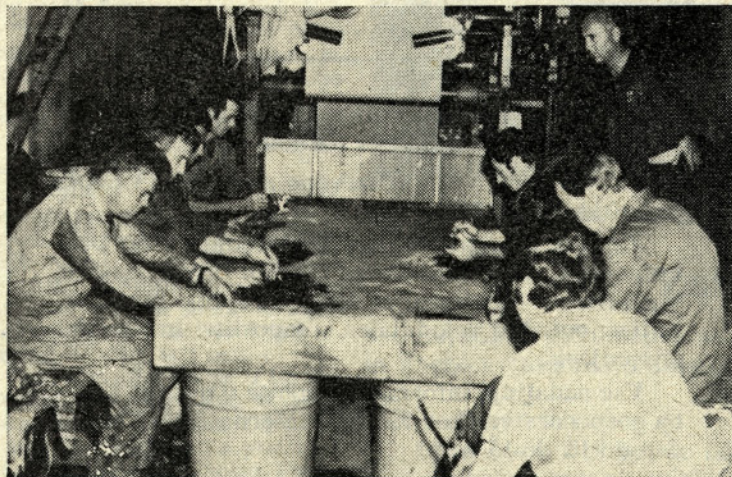
Prijave dostavite na naslov: Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1, kjer dobite tudi vse podrobnejše informacije. V Kranju, 3. avgusta 1973

Direktor: Pavle Bajželj, l. r.

Remont v podjetju

Med kolektivnim dopustom plemenitilnice I: vzdrževalci pri remontu razpenjalno sušilnega stroja.

Takole pa so delavci plemenitilnice čistili verigo razpenjalno sušilnega stroja, ki je namočena v nafti.

Da bo varna vožnja z viličarji

PRED DELOM MORA VOZNIK VILIČARJA:

1. Pregledati viličar in ugotoviti ali je vozilo brezhibno. Odstraniti mora vse predmete, ki ne sodijo na vozilo itd.
2. Pregledati pnevmatike in kontrolirati tlak v njih; iz gum pa odstraniti morebitne kovinske delce — ostružke, kamenje, steklovinno itd.
3. Kontrolirati delovanje zavor in hidravličnega sistema za dviganje in premikanje tovora, zlasti če hidravlika pod tovorom ne popušča.
4. Ugotoviti delovanje zvočnih opozorilnih naprav.
5. Kontrolirati varnostne naprave, zavorne luči, smerokaze in ostalo opremo.

MED DELOM MORA VOZNIK:

1. Upoštevati podrobna navodila za varno delo z določenim tipom vozila, splošne in interne predpise, ki se nanašajo na delo z viličarji.
2. Pri vožnji po tovarniškem dvorišču, kakor tudi pri delu v samih obratnih prostorih (delavnicah, skladiščih) upoštevati veljavne cestnoprometne predpise.
3. Nadzorovati delovanje celotnega vozila: opazovati instrumente na vozilu, s sluhom zaznavati, če stroj brezhibno deluje.
4. Pri ugotovitvi napake, ki bi utegnila povzročiti nesrečo ali škodo, takoj prenehati z vožnjo ali nakladanjem oziroma razkladanjem.

VOŽNJA:

1. Vozilo moramo vedno postopoma speljati, to pomeni počasi in previdno.
2. Preklopnik smeri vožnje kot zavoro ni dovoljeno uporabljati.
3. Med vožnjo morajo biti vilice spuščene na višino 500 mm in nagnjene nazaj.
4. Viličar ne smemo preobremeniti v nobenem primeru.
5. Pred vožnjo se prepričamo, če je tovor glede na obliko, težo in druge dimenzije (težišče) dovolj stabilno naložen.
6. Tovor ne sme biti naložen prek višine in širine profila na transportnih poteh (vrata, hodniki, višina raznih napeljav, instalacij itd.).
7. Digram obremenitve, ki naj bo pritrjen na vidnem mestu viličarja, mora voznik vselej upoštevati.
8. Med vožnjo ni dovoljeno dviganje ali spuščanje vilic.
9. Ko voznik zapusti viličar, mora vilice obvezno spustiti v najnižji položaj, zategniti ročno zavoro in izvleči kontaktni ključ.
10. Hitrost vožnje vedno prilagajamo razmeram:
 - a) pri vožnji po delavnicah, skladiščih itd. — največ 5 km/h
 - b) po dvorišču — največ 10 km/h
 - c) v bližini vrat, prehodov, na križiščih, ovinkih, slabih poteh — pa korakoma.

Prehitevanje se izogibamo, pazimo na varnostno razdaljo.

11. Med vožnjo je stabilnost viličarja zagotovljena pri normalnih obremenitvah na transportnih poteh, ki niso nagnjene več kot 3°. Na poteh, ki so bolj nagnjene, se stabilnost viličarja zmanjša.

12. Zvočne signale uporabljamo le izjemoma, ne vznemirjamo sodelavcev.

VOZNIK VILIČARJA NE SME:

1. Z vilicami ali vozilom udarjati v palete ali tovor, da bi olajšal manevriranje.
2. Vleči ali potiskati tovor, ki je na tleh ali vleči teža vozila.
3. Voziti po ostružkih, odpadkih in slabih poteh, kjer so možnosti za poškodbe gum in za vozilo.
4. Dvigati tovor, če so v neposredni bližini druge osebe. Pred dvigavanjem tovora mora ljudi opozoriti, da se pravočasno umaknejo z nevarnega območja.
5. Prevažati na viličarju ali z vilicami druge osebe.
6. Prepustiti vozilo drugim osobam, da z njim upravljajo, zlasti, če za to delo niso usposobljene.

A. R.

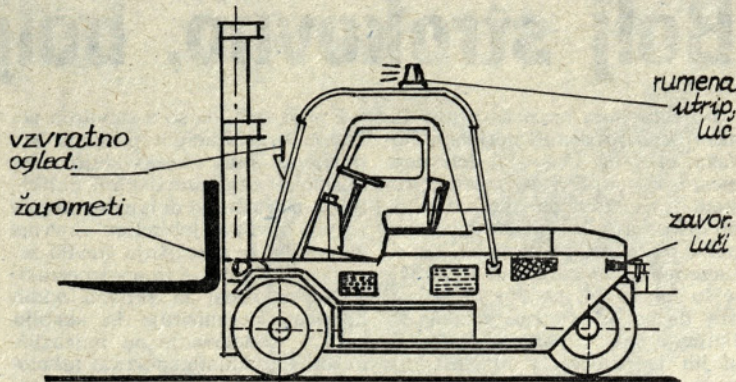
Kako doseči trajnost abstinence alkoholika

(Nadaljevanje s 3. strani)

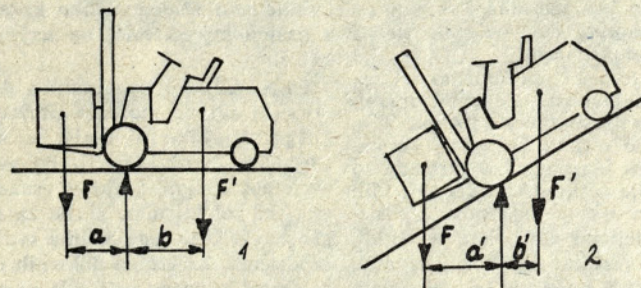
Redno obiskovanje sestankov kluba je temeljna dolžnost slehernega zdravljenega alkoholika. Brez tega je rehabilitacija nemogoča. Službena potovanja, delovne izmene in letni dopust, niso prvo leto po odpustu iz bolnice v nobenem primeru za izostanek. Delovna organizacija je bila že ob obisku, lko je bil zdravljeni alkoholik še v bolnici, seznanjena z osnovnim programom zdravljenja. Ne sme biti nobene ovire za to, da bi član delovne organizacije ne mogel redno prihajati v klub. To je njegova pravica kot sme kdor (koli priti k zdravniku, tako sme zdravljeni alkoholik prihajati v klub. V interesu delovne organizacije pa je, da se njen delavec čim uspešneje rehabilitira. S treznim iskanjem možnosti se bo dalo zamenjati turnus, nadoknaditi pa porabljeni čas. Podobno je tudi z obiskovanjem kluba zaposlenih s svojcev. S tem, lko podjetja zdravljenih alkoholikov in njihovih sorcev dajejo soglasje za taklo smiselno reševanje, vršijo pomembno preventivno delo — preprečujejo recidive pri svojih delavcih in s tem neposredno dvigajo svoj delovni učinek. Ceneno zdravljenja alkoholizma je relativna, rentabilnost pa je nesporna.

Nevarnost za recidivo je tudi vprašanje medsebojnih odnosov v družini zdravljenega alkoholika. Če se v družini člana kluba kaj ne uredi, se nujno pojavi vprašanje: do kam naj seže intervencija klubskih tovarišev. Pri tem se vsiljuje misel, da se nima nihče pravico vmešavati v družinsko življenje. To je res, če imamo v mislih avtoritativno in nasilno vmešavanje. Vse drugače pa je, če klub ponudi taki družini pomoč, če zna pridobiti člane prizadete družine, da na sestanku resno pretresejo okoliščine, ki jim težijo življenje. Zdravljeni alkoholik, ki je sam doživljal težave v svoji družini, ki je trpel in z obilo potrpežljivosti ponovno uredil svoj dom, bo skrben, odkrit, skromen in pravičen svetovalec v tuji nesreči in bo željan pomagati.

Vse do sedaj našeto, spremlja stalno dodatno učenje o alkoholizmu. Vedno je še nekaj takega, kar je vredno zvedeti in lkot na drugih področjih, je tudi na področju zdravljenja alkoholizma in rehabilitacije niz znanja neprecenljive vrednosti. In čim več tega obvlada zdravljeni alkoholik, toliko lažje bo abstinal.

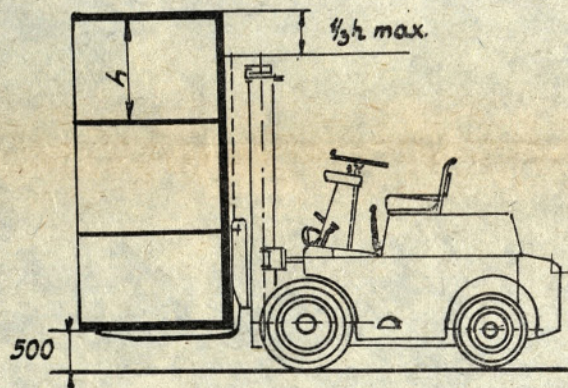
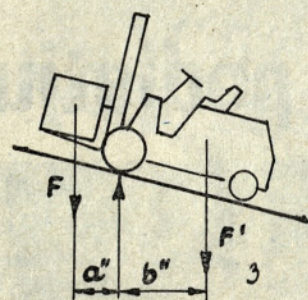

Varnostni elementi

1. $Fa < F'b$
2. $Fa' > F'b'$ (nestab.)
3. $Fa'' < F'b''$ (stab.)

$F = \text{norm. obr.}$, $F' = \text{teža voz.}$

VI. LETNE ŠPORTNE IGRE V MALEM NOGOMETU

V ponedeljek, 3. septembra se bodo na igrišču Staneta Mlakarja v Kranju pričele letošnje 7. športne igre Občinskega sindikalnega sveta Kranj v malem nogometu. Naša ekipa je vsako leto favorit, zato pozivamo člane kolektiva, da se udeležijo tekem v čim večjem številu. Razpored tekem je naslednji:

- Sreda, 5.9. 1973 ob 16.30 — Tekstilindus : Merkur
 Petek, 7. 9. 1973 ob 17.15 — Tekstilindus : Planika B
 Sreda, 12. 9. 1973 ob 15.45 — Tekstilindus : Elektro
 Petek, 14. 9. 1973 ob 15.45 — Tekstilindus : UJV
 Ponedeljek, 17. 9. 1973 ob 16.30 — Tekstilindus : KZSZ
 Sreda, 19. 9. 1973 ob 17.30 — Tekstilindus : Projekt B

V petek, 21. 9. 1973 pa se prične finale od 1. do 4. mesta za naslov občinskega prvaka v malem nogometu za leto 1973.
 A. O.

VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA MARIBOR — SEKCIJA KRANJ

Obvešča, da vpisuje izredne slušatelje VEKS za šolsko leto 1973/74.

Za vpis je potrebna popolna srednja šola. Dokumenti, ki jih predložite za vpis so: zadnje šolsko spričevalo — diploma, izpisek iz rojstne matične knjige, potrdilo delodajalca o zaposlitvi in kratek življenjepis.

Vse nadaljnje informacije dobite v pisarni Kluba gospodarstvenikov Kranj, Prešernova 11/I vsak dan od 10. do 15. ure.

ODBOR SEKCIJE VEKS KRANJ

Jožetu Jezeršku v slovo

Ko smo se odpravljali na dopuste, nismo niti pomislili na to, da bo to naše zadnje slovo — saj kot je ob takih priložnostih običaj, da si zaželimo le čim več lepega vremena in dobrega počutja, toda dragi Jože, ti si se tokrat od nas poslovil za vedno.

Vsi smo onemeli ob kruti resnici in se sploh ne moremo vživeti v stvarnost — ki je huda in še tako resnična za nas vse — tvoje sodelavce, kakor tudi za tvoje domače. Ne moremo verjeti, da si ti, vedno poln zdravja in elana, moral kloniti. Resnično je, da tudi sam nisi polagal važnosti bolezni, katero si nosil s seboj, in si se zanesel na svojo moč, s katero si že velikokrat premagal podobne težave. Toda, kdo bi ob tvojih letih tudi kaj takega pričakoval, posebno ne pri tebi, saj si bil poln energije in poleta tako na delovnem mestu, kot tudi doma.

S teboj smo izgubili več kot samo človeka, izgubili smo prijatelja, sodelavca in dobrega strokovnjaka, izgubili smo delavca, ki ni poznal odklonilnih besed, kadar je bilo treba nuditi pomoč in reševati najrazličnejše probleme in težave, pa tudi v prostem času si vedno rad priskočil na pomoč vsakemu, ki te je zaprosil, čeprav si se zato odrekel reševanju svojih problemov.

Dvajset let bo letos preteklo, ko si prvičkrat prestopil prag predilnice, kjer si začel svojo življenjsko pot. Z zavzetostjo in elanom si znal pridobiti znanje in si se po opravljeni šoli uspešno vključil v delo, kjer je bila tvoja prisotnost vedno bolj pomembna. Cilji, odnosno potrebe obrata oziroma podjetja so bili zate važnejši od hotenja ter si pravilno dojel probleme, ki si jih moral reševati. Žal pa moramo danes ugotavljati, da ti ni bilo dano, da bi doživel čase v novi modernizirani predilnici, kar si zares želel in pričakoval.

Tudi mi smo prizadeti s praznino, katera je ostala za teboj, saj je kot globoka krvaveča rana, ki je tako hudo prizadela naše predilske vrste v času, ko bi te najbolj potrebovali — to še toliko bolj, ko se še ni zacelila rana, ki je nastala ob izgubi sodelavcev Perdana in Ajdovca.

Dragi Jože! Kruta usoda, ki ne prizanaša nikomur, je pretrgala nit tvojega mladega življenja, še polnega načrtov za prihodnost. Za teboj ostaja praznina, ki jo bomo težko nadomestili. Odšel si tako hitro od nas, da se nikakor ne moremo vživeti da te res ne bo več. Kako radi bi ti povedali, da smo te imeli radi, da smo cenili tvoje delo, pridnost in tovarištvo, radi bi se ti zahvalili... Naše besede so ostale neizrečene, za Teboj bo ostal le spomin, zapisan v naših srcih.

Tvojim domačim izrekamo naše iskreno sožalje.
 Sodelavci predilnice

Pulover in kapa za fantka 4 let

Potrebujemo 200 g bele, 100 g modre in 50 g rdeče volne, pletilke št. 2 1/2 in 3, zadrge, dolgo 18 centimetrov. Popis velja za debelino volne, katere 28 petelj in 40 vrst v vzorcu I dá kvadrat 10 x 10 centimetrov.

Vzorec I: Na licu pletemo desne, na narobni strani leve.

Vzorec II: S pletilkami št. 3 pletemo na licu desne, na narobni strani leve po narisku. Ponavljamo raport 10 petelj od desnega

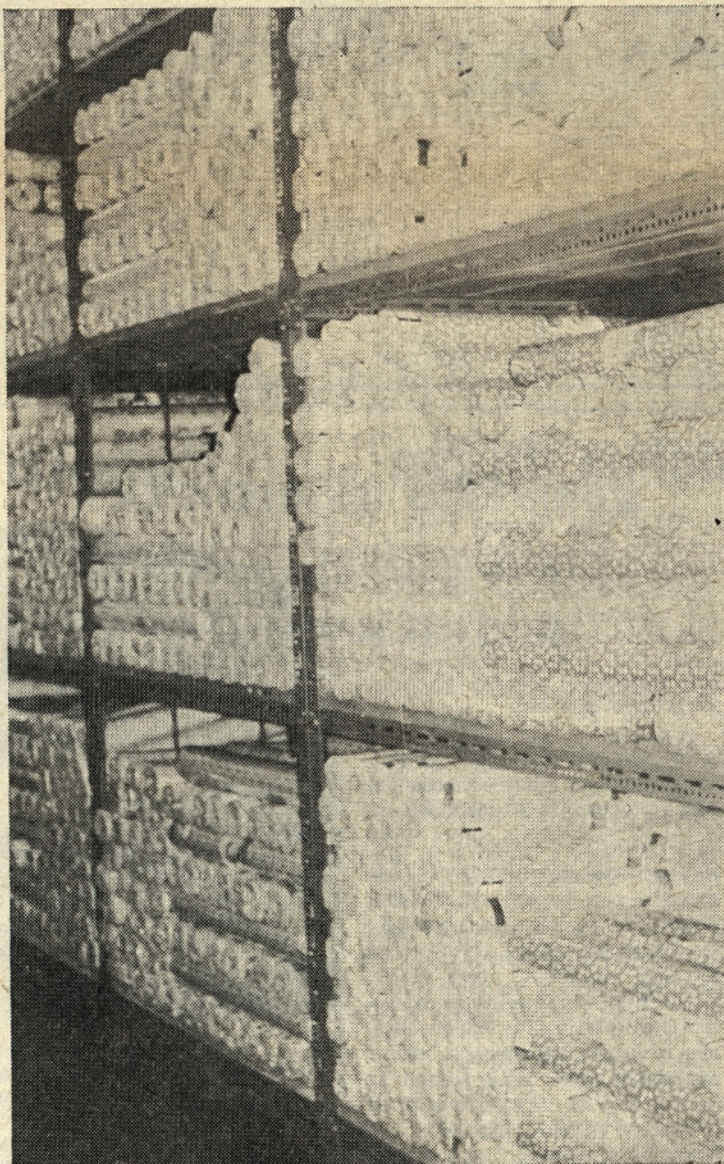
ki 7. petlji — t. j. 55 petelj. Sledi 46 vrst v vzorcu II, nato pletemo z belo volno v vzorcu I. Na obeh straneh rokava dodajamo 3-krat po 1 petljo v vsaki 8. vrsti in 8-krat po 1 petljo v vsaki 6. vrsti. Po 8 cm (32) vrst od vzorca II zazankamo na obeh straneh za rokavno okrogolino 2-krat 3, 3-krat po 2, 6-krat po 1, 2-krat po 2, 2-krat po 3, 1-krat 4 in ostalih 15 petelj.

Izdelava: Dele rahlo pripravimo in sešijemo. Ob vratnem izrezu nabereimo z modro volno in pletilko št. 2 1/2 85 petelj in pletemo 6 cm menjae 1 desna, 1 leva. Desne petlje zazankamo desno, leve petlje levo. Vse obrobke zapognemo ob polovici navznoter in jih zarobimo. Razporek na hrbtu obkvačkamo z 1 vrsto polg. petelj in všijemo zadrge.

Kapa

S kratkimi pletilkami št. 2 1/2 nasnujemo z belo volno 120 petelj in jih sklenemo v krog. Pletemo v krogu desne. Po 3 cm naredimo dvojni rob: po 1 petljo nasnutka ustrezno popletemo desno skupaj z 1 petljo na pletilki. Dalje pletemo s pletilkami št. 3 prvih 22 vrst po narisku (v krogih). Dalje pletemo z belo volno in po 4 cm od vzorca II delo obrnemo, t. j. dosedanja narobna stran postane lice in pletemo v krogih desne. Po 9 1/2 cm (38) krogov od vzorca II pletemo še enkrat 22 vrst po narisku in z rdečo volno. Nadaljujemo z belo volno: 2 kroga desnih, nato menjae 1 desna, 1 leva. V 5. krogu snemamo: menjae 3 pet-

lje desno skupaj, 1 leva — t. j. 60 petelj. Nato pletemo 4 vrste menjae 1 desna, 1 leva. Zatem nabereimo na posebno nit na notranji strani vseh 30 desnih petelj, na drugo nit pa na zunanji strani vse desne petlje; petlje zategnemo in niti všijemo. Na vrh kape prišijemo rdeč pompon. Spodnji rob kape zavihnemo za 9 cm navzven.

roba nariska, vrsto pa končamo, z 11 p. (po narisku). V višino pa pletemo vseh 46 vrst nariska, t. j. 16 cm. Osnovna barva vzorca je bela, polne pike nariska pomenijo modro barvo, križci pa rdečo.

Pulover

Hrbet: S pletilko št. 2 1/2 nasnujemo 103 petlje z modro volno in pletemo za rob 6 cm v vzorcu I. Dalje pletemo s pletilkami št. 3 2 vrsti z belo volno v vzorcu I in nadaljujemo v vzorcu II. Po končanem vzorcu II pletemo dalje z belo volno. Po 3 cm (12 vrst) od vzorca II zazankamo na obeh straneh za rokavni izrez 1-krat 3, 1-krat 2 in 5-krat po 1 petljo. V naslednji vrsti na narobni strani zazankamo srednjo petljo in pletemo dalje vsak del posebej. Najprej pletemo levi del. Po 16 cm (64 vrst) od rokavnega izreza zazankamo na levem robu za rame na 4-krat po 7 petelj. Ostalih 15 petelj za vratni izrez zazankamo v 1 vrsti. Desno polovico spletemo nasprotno levi.

Prednjik: Pletemo ga kot hrbet, le brez razporka in z vratnim izrezom. 13 cm (52 vrst) od rokavnega izreza zazankamo srednjih 9 petelj za vratni izrez, nato pa na obeh straneh izreza še 1-krat 3, 2-krat po 2, 3-krat po 1 in v naslednji 4. vrsti še 1 petljo.

Rokav: S pletilko št. 2 1/2 nasnujemo z modro volno 49 petelj in pletemo 6 cm menjae 1 desna, 1 leva. Dalje pletemo s pletilkami št. 3 2 vrsti z belo volno v vzorcu I in v 1. vrsti spletemo 6-krat po 1 desno zasukano petljo iz prečne niti prejšnje vrste po vsa-

Naši izdelki v skladišču gotovega blaga.

Zahvali

Sindikatu predilnice I se iskreno zahvaljujem za obisk in darilo v času moje bolezni.

Angela Volčič

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, kakor tudi sindikalni podružnici za podarjeno lepo darilo. Obenem želim še veliko uspehov Konfekciji Triglav.

Pavla Lisičnik

Zahvala našim gasilcem

Podjetje IBI Kranj je poslalo naslednjo zahvalo našim gasilcem, ki so pomagali reševati pri požaru v njihovem podjetju meseca julija:

GASILSKO DRUSTVO »TEKSTILINDUS« KRAJ

Spoštovani tovariši!

Štejemo si v dolžnost, da se vam v imenu vseh članov delovnega kolektiva, samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij in vodstva podjetja, najtopleje zahvalimo za izkazano pomoč in trud pri odstranjevanju posledic težke nesreče, ki nas je prizadela ob priliki požara dne 3. 7. t. l.

Vaša pomoč nam je bila zelo dobrodošla, saj nam je uspelo s skupnimi močmi v tako kratkem času, normalizirati delo in življenje v naši delovni organizaciji.

To plemenito dejanje bo ostalo vsem članom našega kolektiva v trajnem spominu, kot izraz hvalečnosti za izkazano solidarnost in humanost v tej težki nesreči.

Zelimo našemu kolektivu obilo delovnih uspehov, razvoja in napredka v korist naše socialistične skupnosti.

Se enkrat, prisrčna hvala!

Direktor: Oman Franc, l. r.

zanimivo

Elektronski računalnik in sodobna družba

Če bi povprečnega človeka z ulice vprašali, naj nam pove, kaj je elektronski računalnik, prav gotovo ne bi vedel točnega odgovora. Sicer je z večino izumov tako: ljudi predvsem zanima njihova uporabnost, prav malo pa bistvo teh naprav. V tem pravzaprav ni nič slabega, saj nam za poslušanje tranziskorskega sprejemnika res ni treba poznati atomske zgradbe snovi in elektronske teorije.

Z računalniki je nekaj podobnega. Razlika je le v tem, da te naprave nimamo doma in je ne more vsak uporabljati, kot uporablja svoj tranzistorski radio. Krog ljudi, ki računalnike uporabljajo, je še sorazmerno zelo majhen. Tako gotovo največji izum današnje dobe ni preveč popularen. Seveda pa to, kot je v navadi, ne moti ljudi, da si ne bi o njem ustvarili določenih predstav in mnenj. Ta so zelo različna. Nekateri občudujejo hitrost in natančnost »elektronskih možganov«, drugi pa menijo, da mrtvi stroj pač ne more nadomestiti človeka in njegovih zmožnosti. Tako kot prvi prisegajo na računalnik kot na edino sredstvo, s katerim bo človek v prihodnosti še obvladoval čedalje bolj zamočan svet, ravno tako ga drugi odklanjajo, saj po njihovem mnenju takšen »kombanjski« spravi skupaj neumnosti, ki se živemu človeku ne posrečijo.

Težava je namreč v tem, da so računalniki še tako majhen otrok tehnike, da se jih ljudje niso niti naučili pravilno uporabljati. V tem sestavku bi radi pokazali, da računalnik ni preprost mlinček za kavo, pri katerem zadostuje pritisk na gumb, pa iz njega namesto grobega zrnja — določenih informacij — leti fino zmleti prah — predelani podatki. Računalnik ni samo zamotan elektronski stroj. To je s tehničnega stališča visoko organiziran sistem programov, podprogramov in operacij. Zato naj naslednje vrstice predstavijo bralcu računalnik in njegovo uporabo. Naj bodo torej koristne!

UPORABA RAČUNALNIKOV:

Splošno lahko rečemo, da uporabljamo računalnike tam, kjer je treba napraviti veliko število enakih opravil nad določenimi podatki ali pa določena opravila nad velikim številom podatkov ali celo kar oboje hkrati. Z opravili mislimo tu na računske operacije seštevanje, deljenje itd.) ali razne logične odločitve. Računalniki opravljajo te funkcije natančno, brez napake in predvsem hitro.

Poletov na luno si ne moremo misliti brez računalnikov. Z računalniki nadzorujemo in upravljamo tehnološke procese v celih tovarnah. Velike letalske družbe uporabljajo računalnike za rezervacijo sedežev v letalih. Računalnike rabijo za nadzorovanje prometa na letališčih, cestah in železniških vozliščih, za štetje prebivalstva, za izračun raznih statističnih podatkov in podobno. V medicini jih uporabljamo v diagnostične namene in za nadzorovanje življenjskih funkcij bolnikov, ki so potrebni intenzivne nege. Računalnike se da »učiti«, računalniki znajo igrati šah, prevajajo iz enega jezika v drugega. Uporabljamo jih za izračun gradbenih konstrukcij, v aeronavtiki, pomorstvu, vojni tehniki itd. V znanosti uporabljamo računalnike za kontrolo jedrskih reaktorjev, za reševanje matematičnih problemov, za razvozlanje jezikov izumrlih kultur itd.

Zelo široko področje uporabe računalnikov je gospodarstvo. V trgovini se rabijo kot stroji za vodenje zaloga, pisanje računov itd., v naprednih podjetjih pa jih uporabljajo tudi kot pripomoček pri poslovnih odločitvah, za modeliranje poslovanja in podobno. Trenutno je več računalnikov v službi »businessa« kot pa v znanosti, so pa ti slednji večji in popolnejši. Žal uporabljamo računalnike tudi za manj koristne in humane namene, t. j. v vojni tehniki, kjer z njimi vodijo izstrelke, nadzorujejo obrambne in napadalne sisteme itd. Res pa je, da so se ra-

(Nadaljevanje na 6. strani)

ČLANI KOLEKTIVA!

V nedeljo, 16. septembra ob 14. uri bo na preurejeni 50-metrski plastični skakalnici na Gorenji savi velika mednarodna prireditel v smučarskih skokih. Sodelovali bodo najboljši skakalci iz Avstrije, Italije, ČSSR, ZR Nemčije, DR Nemčije, Madžarske, Švice, Kanade in Jugoslavije.

Za člane kolektiva se dobijo vstopnice v prodaji po znižani ceni pri vratarju.

VLJUDNO VABLJENI!

